

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument en als dorpsgezicht van de hoeve, Helleketelweg 36 en omgeving te Poperinge

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 29 januari 2009 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument en dorpsgezicht te beschermen hopgebonden erfgoed te Poperinge;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 juni 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

1° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, de industrieel-archeologische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De hoeve bestaande uit het boerenhuis, de schuur, de bietenkelder, de hopast met bakhuis en het erf met baksteenstoepen en kasseistroken, gelegen te Poperinge (Poperinge), Helleketelweg 36;

bekend ten kadaster: Poperinge, 3e afdeling, sectie K, perceelnummers 767B(DEEL), 769C.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een uitzonderlijk en gaaf bewaard voorbeeld van een hoeve bestaande uit losse bestanddelen, ingeplant op een site reeds weergegeven op de kaart van Ferraris van 1770-1778. Het boerenhuis en de schuur gaan zeker terug tot de tweede helft van de 18de eeuw. De hopast dateert vermoedelijk uit het laatste kwart 18de eeuw. De historische kenmerken en constellatie van de site, zoals weergegeven op het primitief kadasterplan, zijn zeer gaaf bewaard. De hoeve vormt als dusdanig een uniek gegeven binnen het bouwkundig erfgoed van Poperinge.
- De hoevegebouwen, met name het boerenhuis, de schuur en de hopast illustreren het versteningsproces van de vakwerkbouw dat vermoedelijk in de 19de eeuw plaatsvond.
- De ast illustreert zeer duidelijk een fase in het ontwikkelingsverhaal van de hopasten in Vlaanderen. De ast vormt een typevoorbeeld van een hopast in combinatie met een bakoven op een redelijke afstand van de hoeve geplaatst. Deze ast is een vroeg voorbeeld van een cokesast in versteende vakwerkbouw. Het is een representatief voorbeeld van een cokesast met een open vuur waarbij men door middel van een cokeswagentje of een cokeskorf de warmtebron binnenbracht.

De **historische in casu de architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een zeldzaam en uiterst interessant document voor de vakwerkbouw, eens een algemene en verspreide bouwtechniek. De oudste gedeeltes van het woonhuis en de schuur gaan terug tot de 18de eeuw, de hopast gaat terug tot het laatste kwart van de 18de eeuw. Deze gaaf bewaarde bestanddelen vormen een zeldzaam voorbeeld van vakwerkbouw in de 18de eeuw op het platteland. De verstening van de vakwerkbouw, vermoedelijk in de 19de eeuw, getuigt van een evolutie in het landelijk bouwen.
- Als zijnde een gaaf bewaard voorbeeld van een streekeigen hoeve in Poperinge, getypeerd door los opgestelde bestanddelen zoals boerenhuis, dwarsschuur, stal, bietenkelder en hopast. De gaaf bewaarde volumes zijn grotendeels opgetrokken in vakwerkbouw. Het boerenhuis, met oude kern uit de 18de eeuw wordt getypeerd door de deels bewaarde leemvullingen, de lage bakstenen voeting, een deels strooien dak en rechthoekige muuropeningen met behouden kruis- en bolkozijnen. Het boerenhuis bewaart eveneens een gaaf interieur met o.m. behouden balkenlagen, schouwmassief, en typische invulling van de tussenmuren met deuren voorzien van oorspronkelijk hang- en sluitwerk.
- De schuur met geïncorporeerde stal en wagenhuis vormt tevens een belangrijk gegeven binnen het bouwkundig erfgoed van de streek van Poperinge, niet enkel door het behouden stijl- en regelwerk met bakstenen invulling maar ook door de hoge schuurpoort aan de erfzijde en de lage poort aan de achterzijden. Dit vormt een typisch element van een dwarsschuur.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- De hopast getuigt van een tak in de voedingsindustrie waarvan de intense productie in bepaalde periodes en in bepaalde streken van een niet te onderschatten betekenis zowel in het dagelijks economisch leven als met

betrekking tot het volksleven bij voorbeeld naar aanleiding van de jaarlijkse hopfeesten.

- De hopast is mede door zijn ligging ten opzichte van de andere hoevebestanddelen een beeldbepalend element in de streekgebonden hoevebouw en in het landelijk gebied.
- Als zijnde een gaaf bewaard voorbeeld van een 18de-eeuwse hoeve en als dusdanig een relict van de leefwijze in deze periode.

De **industriële-archeologische waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een uitzonderlijk voorbeeld van een hopast-bakoven opgetrokken in stijl- en regelwerk en voorzien van een strooien dakbedekking. De ast bewaart de strooien bekasting en een eestvloer bestaande uit brede houten latten.

2° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als dorpsgezicht:

De oorspronkelijke huiskavel, de toegangsweg en landweg van de hoeve, gelegen te Poperinge (Poperinge), Helleketelweg 36;
bekend ten kadaster: Poperinge, 3e afdeling, sectie K, perceelnummers 767B, 769C, 770A(DEEL), 771(DEEL), 774A.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- De onmiddellijke omgeving van deze historische hoeve wordt bepaald door de goed bewaarde huiskavel met deels bewaard historisch grondgebruik als graasweide en boomgaard en deels bewaarde perceelsrandbeplanting, een gebruik dat teruggaat tot midden 18de eeuw.
- De ontsluiting valt samen met de oude buurtweg, chemin nr 56 op de Atlas der Buurtwegen is bijgevolg bewaard gebleven en herkenbaar in de percelering. De aflijning van de percelen zoals weergegeven op het primitief kadasterplan is op vandaag nog bewaard gebleven.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 en 5 juni 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006 en 18 september 2009).

Brussel,

9/11/2010

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS